Don Bosco

mijn vriend

Tekeningen: Augusta Curelli

Don Bosco, mijn vriend

Terwijl je in dit boek bladert, zal je een vriend ontdekken. Don Bosco. Toen hij nog een kind was - zoals jij zelf - verbaasde hij zijn vrienden met zijn goocheltruukjes. Of als koorddanser. Maar hij leerde zijn vrienden ook Jezus kennen en van Hem houden.

Toen hij later priester was, gaf hij veel om de straatkinderen in Turijn, voor wie er geen school of werk was, soms zelfs geen thuis. Ze liepen groot gevaar. Hij wilde precies deze jongeren vormen tot 'eerlijke burgers' en 'goede christenen'.

Don Bosco stichtte uiteindelijk een grote familie van mannen en vrouwen, die tot op heden over de hele wereld blijven zorgen voor kinderen en jongeren, vooral voor de 'arme en in de steek gelaten kinderen'.

Bij alles wat Don Bosco gezegd en gedaan heeft, zal je ontdekken dat hij er stellig van overtuigd was dat in iedere mens - kind, jongere of volwassene - de mogelijkheid leeft om bemind te worden en zelf te beminnen.

Deze liefde kan hem brengen op de weg van het evangelie.

Piet Palmans,
Verantwoordelijke voor de
Salesianen van Don Bosco in Vlaanderen.

Becchi, een dorpje in Noord-Italië, verborgen in de heuvels van Piëmont, bijna 200 jaar geleden.

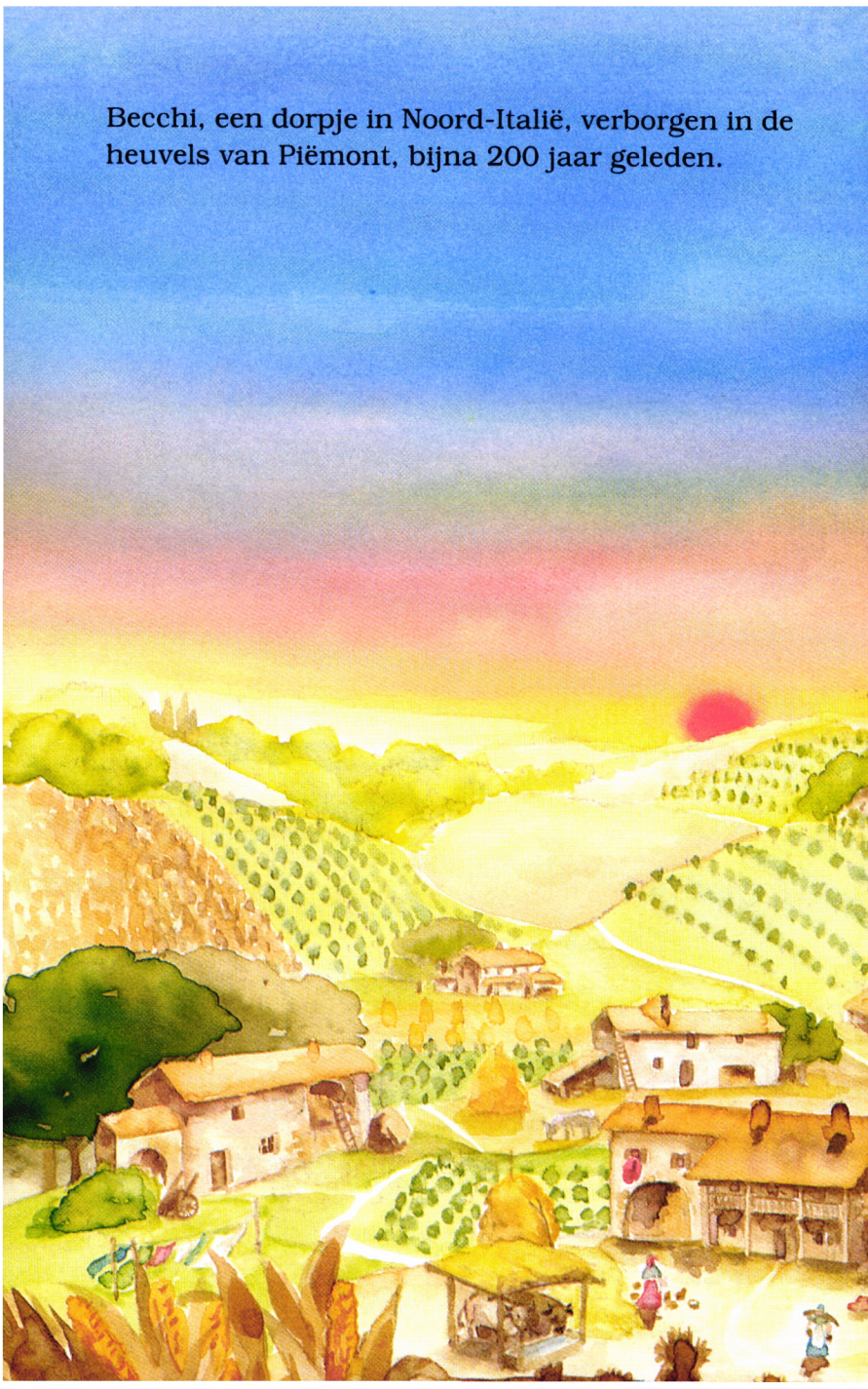

Tussen enkele verspreide hoeven staat het huisje van de Bosco's. Een schuur en een kleine stal leunen tegen het woonhuis aan.

Het leven is zeer hard voor de familie Bosco. De ouders, Francesco en Margaretha zijn twee eenvoudige mensen van het platteland, die zich flink moeten inspannen om voor hun twee kinderen te zorgen: Antonio is zeven jaar en Giuseppe pas twee.

Maar er zal iets moois gebeuren. Moeder Margaretha zal nog een kindje krijgen.
- Moeke, hoe zal het nieuwe kindje heten?
- Dat blijft nog een verrassing, Giuseppe.
- Margaretha, voegt vader eraan toe, ik vraag me af hoe we dit mondje méér zullen voeden!
- God zal voor ons zorgen, en de glimlach van dit kindje zal ons veel geluk brengen.

Op 16 augustus 1815, de dag na het feest van Maria, wordt het geluk van het gezin Bosco vergroot, want moeder Margaretha brengt haar derde kindje ter wereld, Giovanni.

Elke avond zit het gezin bij elkaar, terwijl vader een verhaal vertelt over Jezus. Voor het slapen gaan, danken ze God voor de voorbije dag.

Giovanni is slechts twee jaar, als papa plots sterft. Moeder Margaretha laat zich niet ontmoedigen: "God is er nog. Laten we vertrouwen hebben, kinderen. Papa is in de hemel en verwacht van jullie dat je moedig bent!"

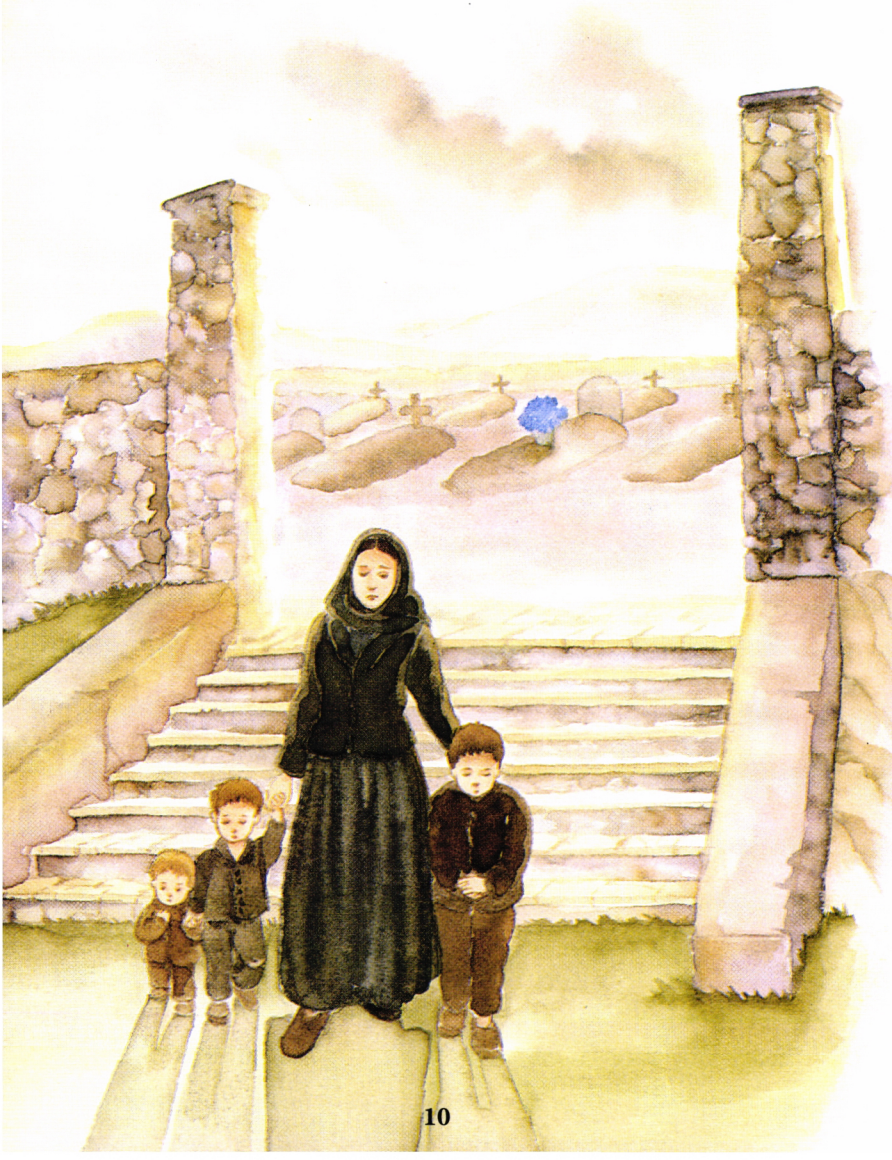

Mama Margaretha verricht al het zware werk op de hoeve: de grond omspitten, het hooigras maaien, de wijngaard verzorgen, de koeien melken en het huis netjes houden. De drie kinderen helpen mee, zelfs de kleine Giovanni.

Giovanni leert stilaan allerlei werkjes opknappen: het brandhout klieven, graan zaaien, de schoven binden en dorsen met een vlegel. Moeder Margaretha grijpt elke kans aan om haar kinderen Jezus te leren kennen en God te ontdekken die de aarde en de hemel geschapen heeft, en die ons de zon en de regen geeft om de velden vruchtbaar te maken.

- Moeke, heeft Onze Lieve Heer al deze mooie dingen voor ons geschapen?
- Ja, Giovanni. Zie eens hoe mooi rijp deze vruchten zijn!
- Laten we nu vlug naar huis gaan. We hebben allen een reuzehonger!
- En laten we de Heer danken. Ook vandaag is Hij goed geweest voor ons. Hij schenkt ons alle dagen brood, om het te delen met wie niets heeft.

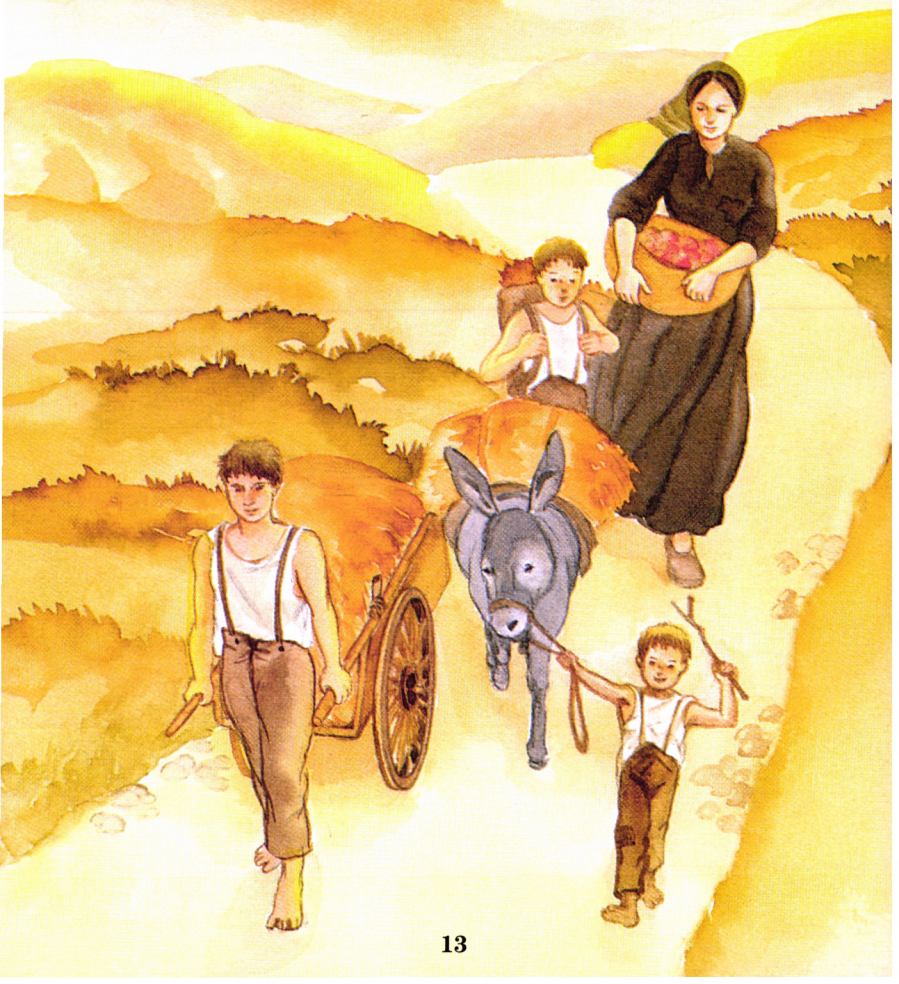

Op een dag wil Giovanni een potje confituur uit de kast nemen.

Hij klimt op een stoel. Maar oei ! Hij stoot een kruikje olie om!

- Moeke, ik heb iets stoms gedaan! Ik heb de oliekruik gebroken! Ben je boos op me?

- Het is wel jammer, want olie is duur. Maar het is goed dat je me alles eerlijk zegt. We spreken er niet meer over. Het is je vergeven. Maar om het goed te maken, zal je morgen de koeien hoeden.

Reeds vóór de dageraad haalt Giovanni de koeien uit de stal. Zijn vriendjes komen hem tijdens de voormiddag in de weide opzoeken om samen te spelen. De hele dag geniet hij van de rustige momenten: hij volgt de vissen in de beek en telt de vogeltjes in hun nesten. Hij luistert naar de wind die tussen de bomen ruist, en naar het water op de rotsen. Zo ontdekt hij dat Jezus heel dicht bij hem is, en dat je met Hem kan praten als met je beste vriend.

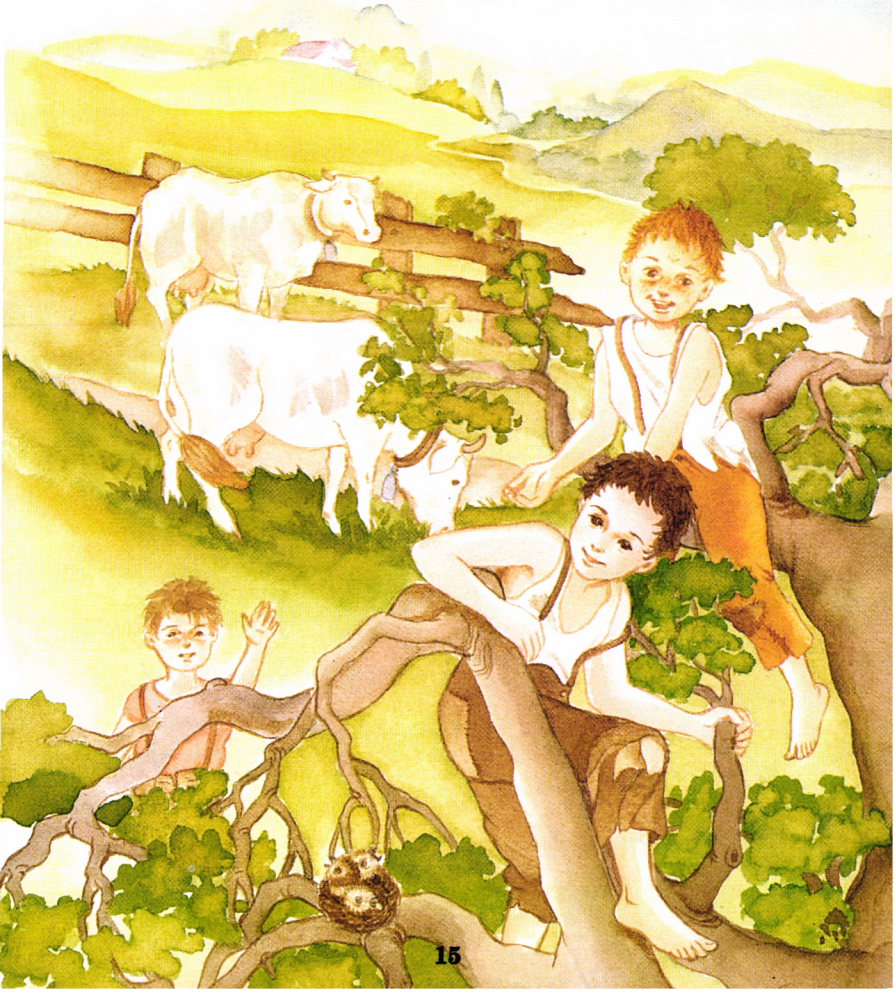

Giovanni is negen wanneer hij een droom krijgt, die hij maar niet kan vergeten.

- Wat heb ik vannacht eigenaardig gedroomd! Ik zag een hele groep kinderen. Sommigen lachten spottend, anderen vertelden slechte dingen en spraken zelfs kwaad over God.
- Wat heb jij dan gedaan?
- Ik ben ertussen gesprongen, en ik heb geroepen en geslagen om ze te doen zwijgen.

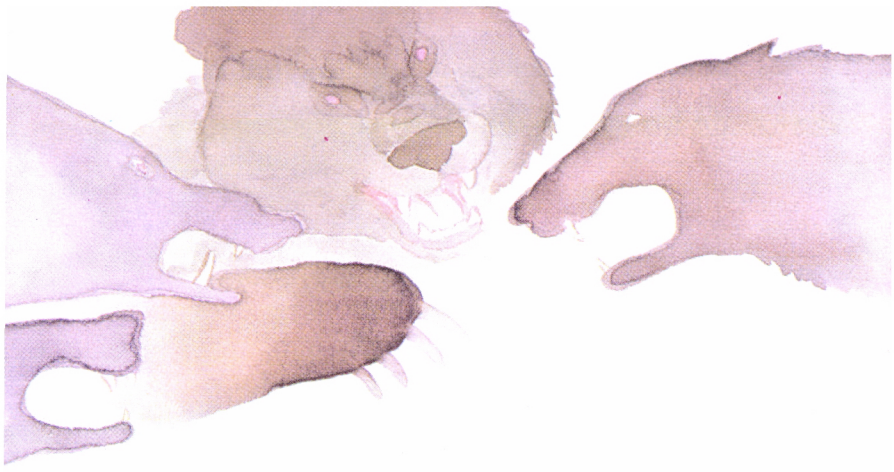

Toen verscheen plots een man met een helder gezicht voor me, en zei: "Giovanni, niet met je vuisten, maar door goedheid zal je vrienden maken. Ik zal je een gids geven".

- Wat een gek verhaal! Dat stelt niets voor! Wat heeft dat te betekenen?

- Antonio, scherts niet! Ik zag toen een zeer mooie dame verschijnen, en al de kinderen veranderden in wilde, wreedaardige dieren! Toen nam ze me bij de hand, we liepen tussen de dieren door, en het werden allemaal lammetjes, zo zacht!

En ze zei me: "Dat zal je ooit voor de kinderen doen! Je zult het later wel begrijpen!"

Zijn twee broers hebben meteen een antwoord klaar.

- Giovanni, je zult schaapherder worden!

- Nee, je zult in een circus werken! Of je wordt de leider van een roversbende!

- Schei uit, Antonio! Wat denk jij ervan, moeder?

- Misschien word je een priester, Giovanni, een herder van mensen... Maar nu gauw aan het werk. Giovanni, breng jij de koeien naar de weide.

Giovanni denkt nog eens terug aan die gekke droom van de voorbije nacht. Hij geniet van de pracht en de rust van de natuur die rondom hem tot leven komt. Een diepe vrede daalt op hem neer, want in de stilte van de ochtend begrijpt hij plots alles. In plaats van vuistslagen en stompen uit te delen, zal hij vreugde en bezieling rondom zich uitstrooien.

Wat Giovanni het liefste doet, is het spel gadeslaan van de kunstenmakers op de dorpskermis. Vooral de goochelaars en evenwichtskunstenaars volgt hij nauwlettend, om ze te kunnen nabootsen, en zo zijn vrienden aan te trekken en te vermaken.

Giovanni oefent en oefent, en loopt vaak wat schrammen en builen op! Hij bootst de vingervlugge bewegingen na van de moeilijkste truuks en herhaalt ze honderden malen. Hij jongleert met appelen en oefent driftig om weldra een eerste voorstelling te kunnen geven voor zijn vrienden.

Het is zondagnamiddag, hartje zomer. Giovanni geeft zijn eerste voorstelling. Iedereen komt zien hoe hij geld vermenigvuldigt, jongleert met ballen en stokken, en uit de tas van een oude dame een kip doet opvliegen. Allen lachen hartelijk en klappen inde handen.

Zijn broer Antonio kijkt toe van achter een boom en moppert: "Zo'n hansworst en nietsnut! Hij is tien jaar en doet niets liever dan clown te spelen".

Maar toch geen clown zoals de anderen! Vooraleer zijn laatste nummer te brengen, vertelt hij de toeschouwers het evangelie van die zondag, en nodigt iedereen uit om met hem mee te bidden. Dat is de prijs die ze moeten betalen vóór het slotnummer, waarop ze allen zitten te wachten: het koorddansen!

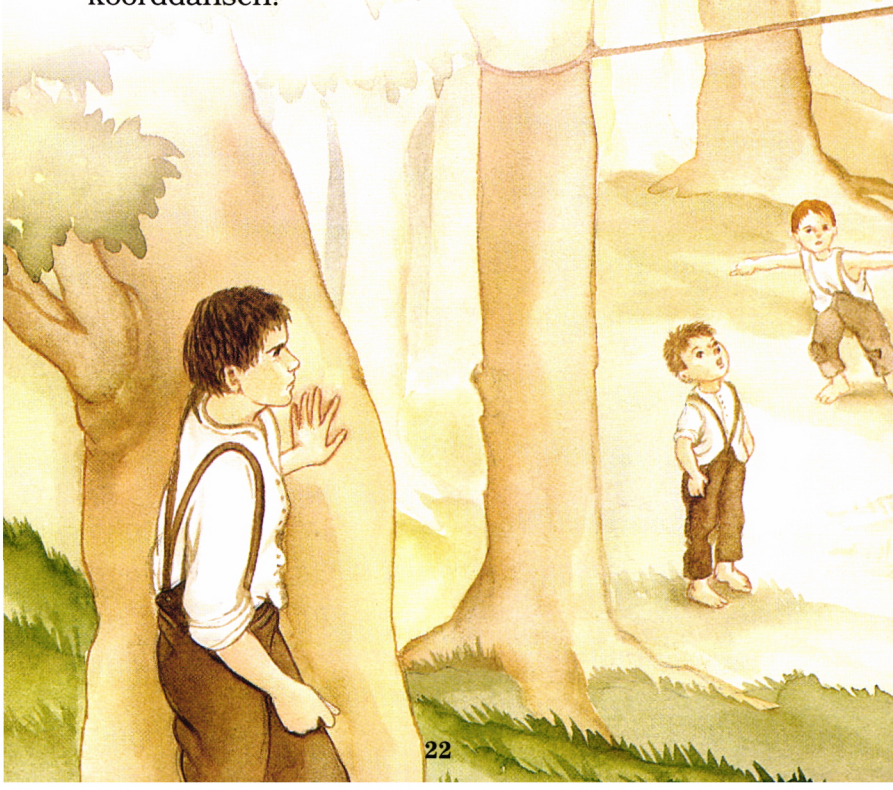

Pasen 1826.
Giovanni is elf geworden en mag voor het eerst te communie gaan. Zijn moeder heeft hem reeds lange tijd het leven van Jezus leren kennen, hem leren bidden, om vergiffenis smeken en God dank leren zeggen om de ontvangen verzoening. Altijd ook heeft ze hem vergezeld naar de kerk, want ze wil zelf voorleven wat ze haar kinderen leert.

Omdat Giovanni schrander is en een merkwaardig geheugen bezit, stuurt Margaretha hem sinds kort naar een buurman, waar hij leert lezen en schrijven. Nu kan hij 's middags in de weide ook voorlezen voor zijn vrienden, of 's avonds voor het gezin en de hele buurt. Antonio wordt steeds meer jaloers.

- Geef hier dat boek, Giovanni! In het vuur ermee!
- Ik heb mijn werk gedaan, ik kan nu toch wat lezen, niet!
- Studeren is maar tijdverlies. Ik ben groot en sterk geworden zonder boeken!
-Onze ezel is nog sterker dan jij, en hij is ook niet naar school geweest!

Dat was teveel gezegd! De relatie tussen beide broers wordt onmogelijk. Dikwijls eindigt het in een vechtpartij. De kleine Giovanni is wel genoodzaakt het huis te verlaten, als hij verder wil studeren.

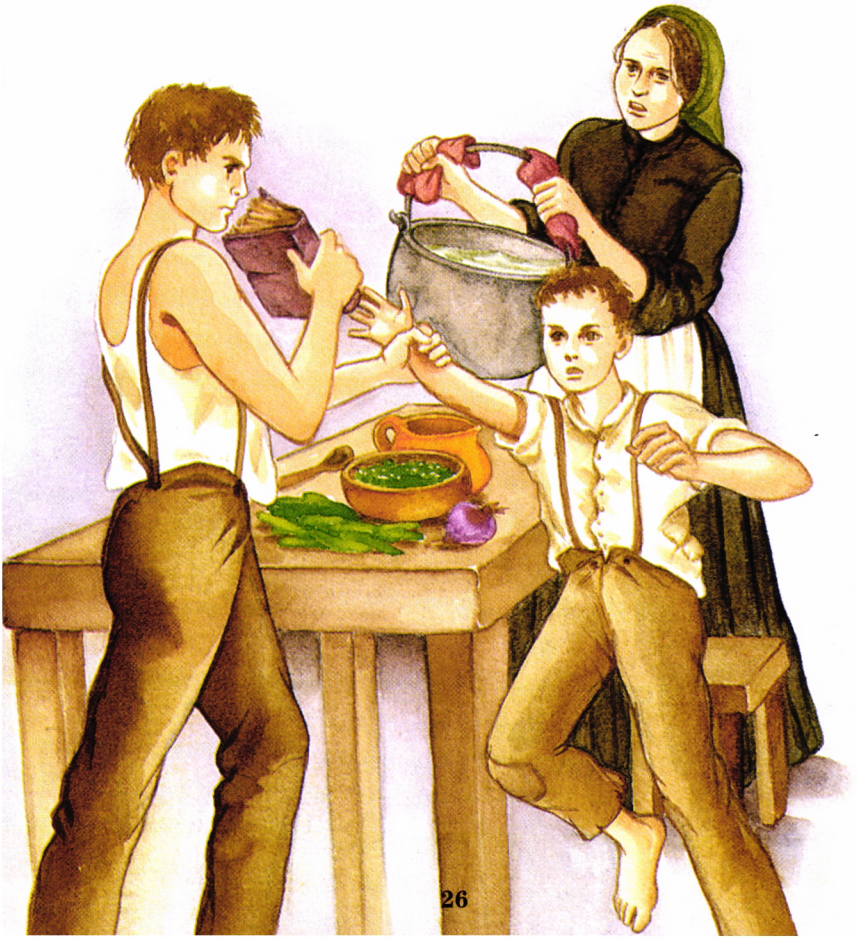

Mama Margaretha vindt een oplossing. Giovanni wordt een hoeveknechtje bij de Moglia's, goede vrienden in een naburig dorp.

- Vrouw, we hebben geen slechte zaak gedaan met deze jongen. Hij is zeer werklustig, handig, en bovendien altijd vrolijk.

-Weet je, Luigi, dat hij zondags zelfs de vroegmis gaat dienen en te communie gaat, vooraleer ons te vergezellen naar de hoogmis!

Giovanni blijft in zijn boeken gedoken.
- Komaan, Giovanni, houd op met lezen en kom mee spelen!
- Nee, dit boek over Jezus boeit me zeer!
- Jij wordt nog pastoor, geloof ik!
- Ja Anna, dat heb je goed geraden.
- Je gekscheert, jij blijft een veehoeder! Om lang te studeren heb je veel geld nodig, hoor!
- Voor God is het wel mogelijk! Kom, ik lees je iets spannends voor.
Gedurende de drie jaren bij de Moglia's leest hij zijn nieuwe vrienden voor uit alle evangelies, maar geregeld haalt hij een grapje uit of neemt hen beet met een goocheltruuk.

Giovanni is bijna vijftien als zijn oom Michel hem komt weghalen bij de Moglia's. Antonio, nu volwassen, is kalm geworden. En Giovanni is blij dat hij naar huis kan, bij moeder. Oom Michel belooft moeder te zullen waken over de studies en de toekomst van de jongen.

Korte tijd nadien gaat hij eens luisteren naar een missiepredikant in de omgeving, en ontmoet daarbij heel toevallig een priester, Don Calosso.

- Kerel, heb jij iets begrepen van dat moeilijke sermoen? Ik heb er vier cent voor over, als je me er nog wat kunt over vertellen.

Giovanni verbluft Don Calosso volledig, door hem de gehele preek te vertellen, alsof hij hem uit een boek voorlas.

- Jij hebt toekomst, man. Ga jij naar school?

- Neen, Don Calosso, maar ik zou heel graag willen studeren, om priester te kunnen worden.

Het geluk is met Giovanni. Don Calosso besluit de jongen bij zich op te nemen en hem bij zijn studies te helpen.
Helaas, Don Calosso is enige maanden later stervende. Hij vertrouwt zijn geldkistje toe aan Giovanni, zijn beschermeling. Giovanni is zeer bedroefd om het heengaan van de goede priester. Maar hij herpakt zich spoedig wanneer hij zich moeders woorden herinnert: "God wil je". Van Don Calosso's erfenis wil hij niets overnemen. Hij bezorgt alles aan de neef van de priester en zegt: "De Heer zal wel voor mij zorgen, als Hij wil dat ik priester word!"

Giovanni gaat nu naar school. Het worden moeilijke jaren. In Castelnuovo naar school gaan, kost hem dagelijks twintig kilometer stappen. In Chieri belandt hij bij heel wat jongere middelbare leerlingen die hem tot mikpunt maken van hun spot. Maar naast deze vernederingen is er de hooghartige houding van priesters en leraars. Bij hen vindt deze plattelandsjongen maar weinig steun en openheid.

Geld bezit Giovanni niet. Hij moet van huis naar huis gaan om wat steun bijeen te bedelen: "Goede dag, mevrouw, ik ben de jongste zoon van Margaretha Bosco. Ik wil studeren en priester worden, maar thuis hebben we daarvoor te weinig geld. Kan jij me niet wat helpen?"

Gelukkig zijn er in Chieri verschillende gezinnen die de jongen een tijdlang willen opnemen. Hij houdt ervan dienst te bewijzen, en zo leert hij tegelijk de knepen van allerlei beroepen: naaien en schoenen herstellen, smeden en hout bewerken, en zelfs musiceren tijdens zijn vrije uurtjes.

Bij de familie Panta speelt Giovanni zelfs kelner. Hij houdt de punten bij van de biljarters. In ruil hiervoor krijgt hij dagelijks twee kommen soep, en een matras onder de trap. Daar voelt hij zich vaak hongerig en moe. Daarom blijft hij er niet lang.

In deze harde omstandigheden vindt hij toch nog de kracht en de tijd om zijn studies te verzorgen en te bidden, tot laat in de nacht, bij het licht van een olielampje.
Soms overkomen hem vreemde zaken. Zo droomt hij op een nacht dat hij een Latijnse oefening maakt.

De volgende dag is het precies deze tekst die de leraar behandelt. Giovanni haalt een prachtig cijfer. En dit verschijnsel herhaalt zich, zodat de leraars verbaasd staan, en Giovanni ervan verdenken hen te bedriegen.
Maar tijdens een andere nacht herhaalt zich de droom van negen jaar, met de kudde schapen en de mooie dame die zei: "Wees nederig en moedig. Er komt een dag, waarop je alles zal begrijpen".

Giovanni maakt goede vorderingen, want hij is werklustig. Omwille van zijn goede resultaten wordt hij niet langer door zijn klasgenoten belaagd. Ze bewonderen hem en weten zijn hulp bij moeilijke taken goed te waarderen. Met sommigen sluit hij een ware, diepe vriendschap.

- We voelen ons goed bij elkaar, niet ? Als we nu eens een groepje stichtten: 'De vrolijke club!'
- Wat bedoel je, Giovanni ?
- Wel, een groepje vrienden dat op de eerste plaats zijn plichten ernstig neemt, maar zich ook flink amuseert met elkaar... Wat vind je ervan? We kunnen bijvoorbeeld spelletjes organiseren, tochten maken, maar ook samen bidden en lachen...
- Akkoord! Daar willen we bij zijn!

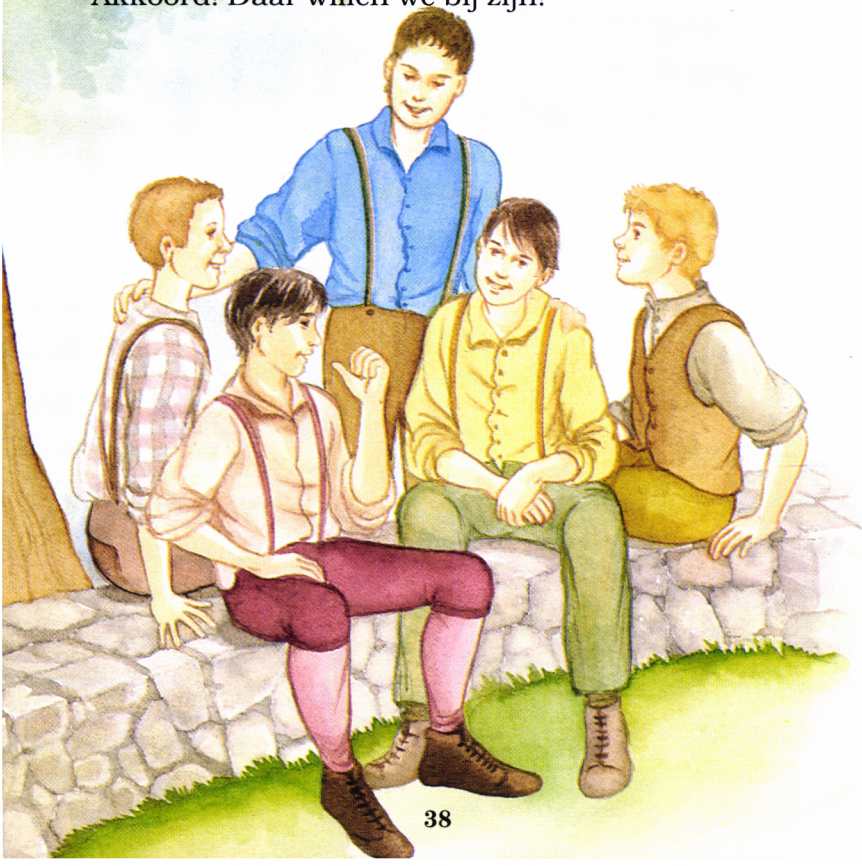

Op zijn twintigste beëindigt Giovanni zijn middelbare studies met de vermelding 'Uitstekend'. Hij treedt binnen in het seminarie. Toch ontmoet hij elke donderdag nog zijn vrienden van 'De vrolijke club' en de kinderen die hij wat ontspanning bezorgde. Ze willen nog steeds zijn verhalen beluisteren. Maar na de lachbuien en de grapjes maken ze steeds een kleine halte in de kapel, om er te bidden.

Op 5 juni 1841 wordt Giovanni priester gewijd.
- Voortaan ben je nu 'Don Bosco' voor de mensen!
- Moeder, wat ben ik gelukkig. In mijn eerste mis zal ik de Heer vragen dat Hij van mij een beschermer en vriend van de jeugd maakt. Me voor hen inzetten, nederig zijn en blij leven in dienst van allen, dat is mijn enige wens!

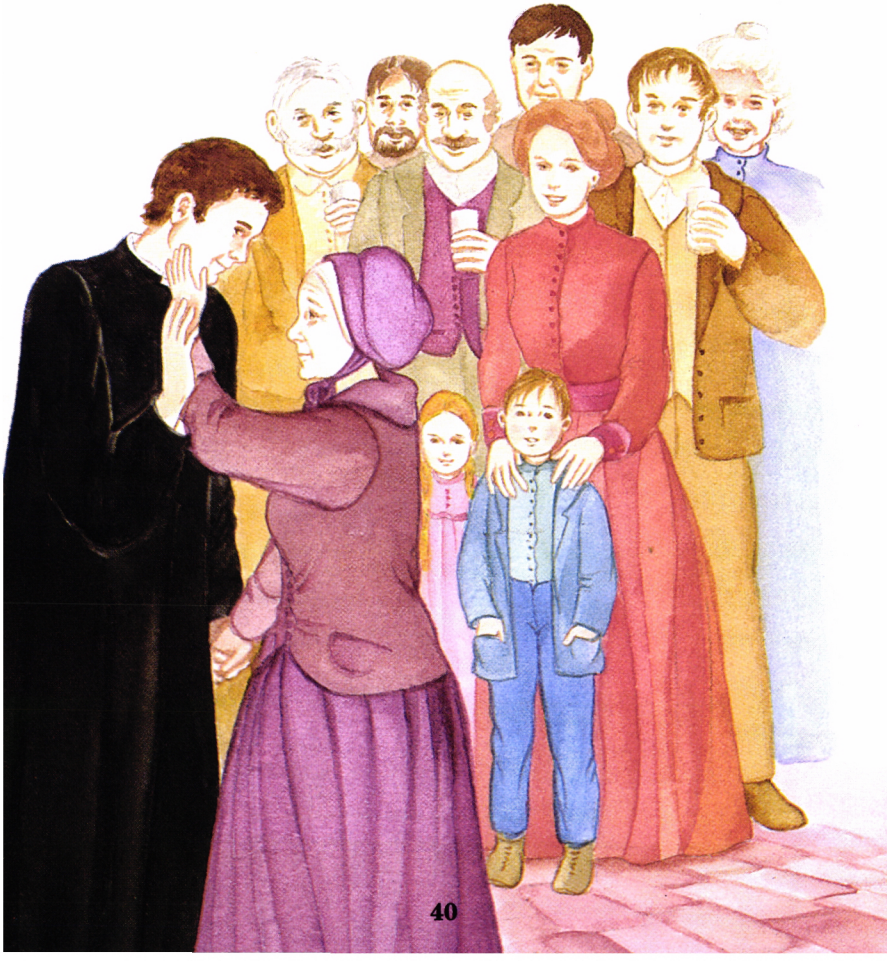

Nog gedurende drie jaar leert Don Bosco een goed priester worden bij Don Cafasso in Turijn. In die stad doet hij de ontgoochelende ervaring op van armoede en geweld. In de straten en in de jeugdgevangenis ontmoet hij kinderen en jongeren die volledig aan zichzelf overgelaten zijn. Hij is er zeer door getroffen.

- Eerwaarde, iemand moet me vandaag een karweitje bezorgen! Ik heb slechts een klein beetje brood over van gisterenavond om te verdelen...
- En jullie, kinderen, heb je geen familie?
- Onze ouders zijn veel te arm om ons te kunnen voeden.

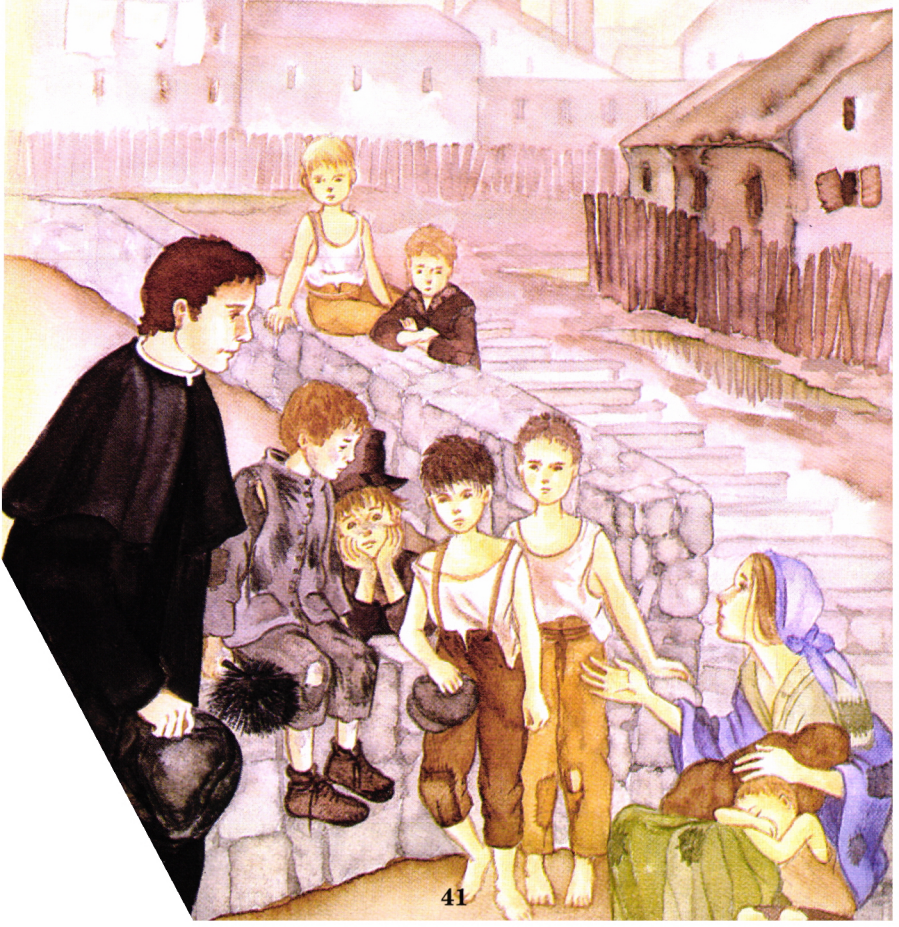

Elke keer opnieuw komt Don Bosco totaal ontdaan bij Don Cafasso aan...
- Die kereltjes hebben gewoon een school nodig, of werk, en een terrein om te spelen en zich te ontspannen. En iemand die van ze houdt, hen begeleidt!
- Giovanni, er valt nog zoveel meer te ontdekken! Kom maar eens mee naar de gevangenis.

Duistere gangen, zware tralies, triestige en uitgemergelde gezichten van kleine boefjes, die soms alleen maar een stuk brood hebben gestolen. Het breekt zijn hart: "Ik wil deze jongeren redden... zo vlug mogelijk".

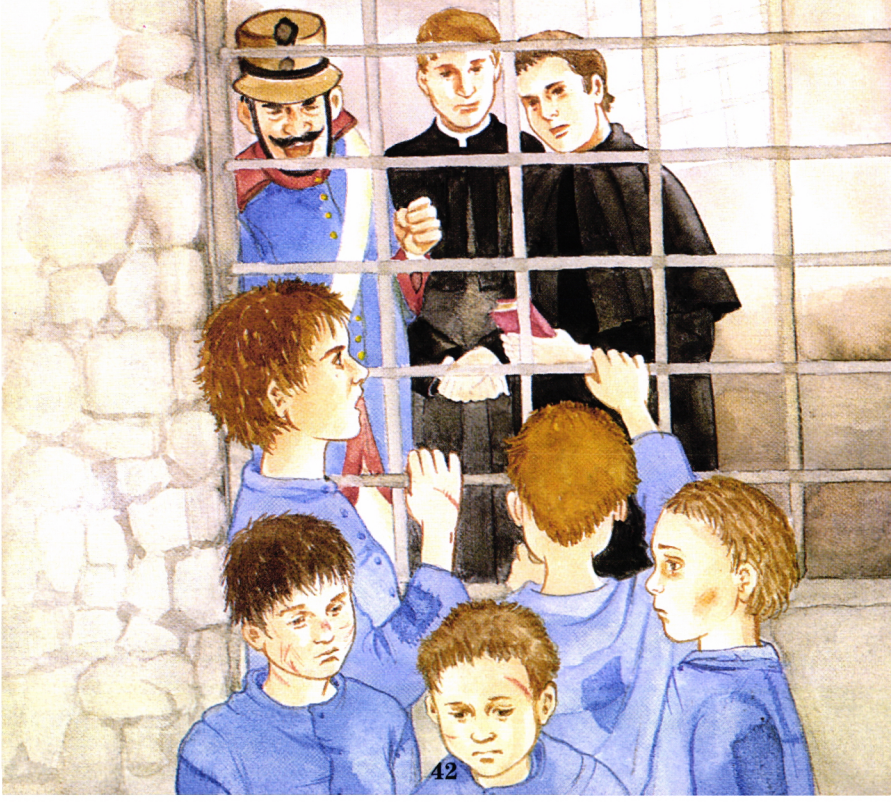

Op 8 december 1841, het feest van Maria Onbevlekt, maakt Don Bosco zich gereed om de mis op te dragen. Daar ziet hij de koster een jonge kerel, die niets om handen had, de kerk uitjagen. Don Bosco komt snel tussenbeide:

- Hoe heet je, mijn beste vriend?
- Bartholomeo.
- Kan je iets doen ? Kan je zingen, misschien?
- Nee, dat kan ik niet, antwoordt hij heel beschaamd.
- Geeft niet... Kan je fluiten?

De jongen begint te lachen. De band is gelegd. De volgende zondag komt hij met een paar vrienden naar deze sympathieke priester terug, die zelf ook goed kan fluiten.

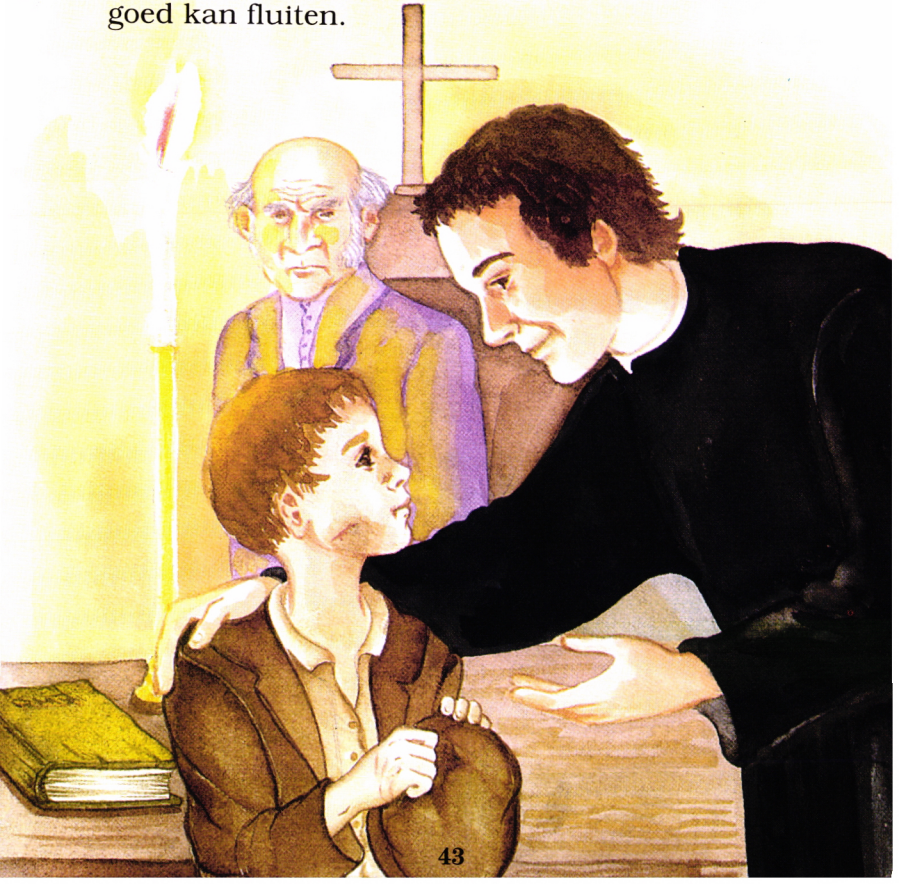

En steeds komen meer jongens bij Don Bosco: eerst twintig, dan vijftig, ja, zelfs honderd, om te spelen, maar ook de zondagsmis bij te wonen. Het oratorium is geboren.
Don Bosco staat voor de moeilijke taak een geschikte plaats te vinden waar hij met al deze luidruchtige en levenslustige knaapjes terecht kan. Van hoek naar plein, van straat naar weide: overal wordt hij verjaagd, tot hij uiteindelijk een afdak vindt met een groot speelterrein. Francesco Pinardi heeft het hem aan de hand gedaan.

De verbouwingen schieten goed op in 'Huis Pinardi'. De jongens zelf staan op de stellingen. Het afdak krijgt een zijmuur en wordt een kapel. Van twee kamers wordt een slaapzaaltje gemaakt. En in nog andere lokalen worden één voor één werkplaatsen ingericht: een schoenmakerij, een kleermakerij, een schrijnwerkerij en een boekbinderij...

Onvermoeibaar helpt Don Bosco de honderden jongens die hem hulp vragen: hij zoekt werk, bespreekt goede voorwaarden met de bazen en vindt zelfs een plaats voor wie pas uit de gevangenis komt. Steeds herhaalt hij: "Kom me maar vinden. Zelf ben ik ook arm, maar ik zal mijn brood graag met u delen".

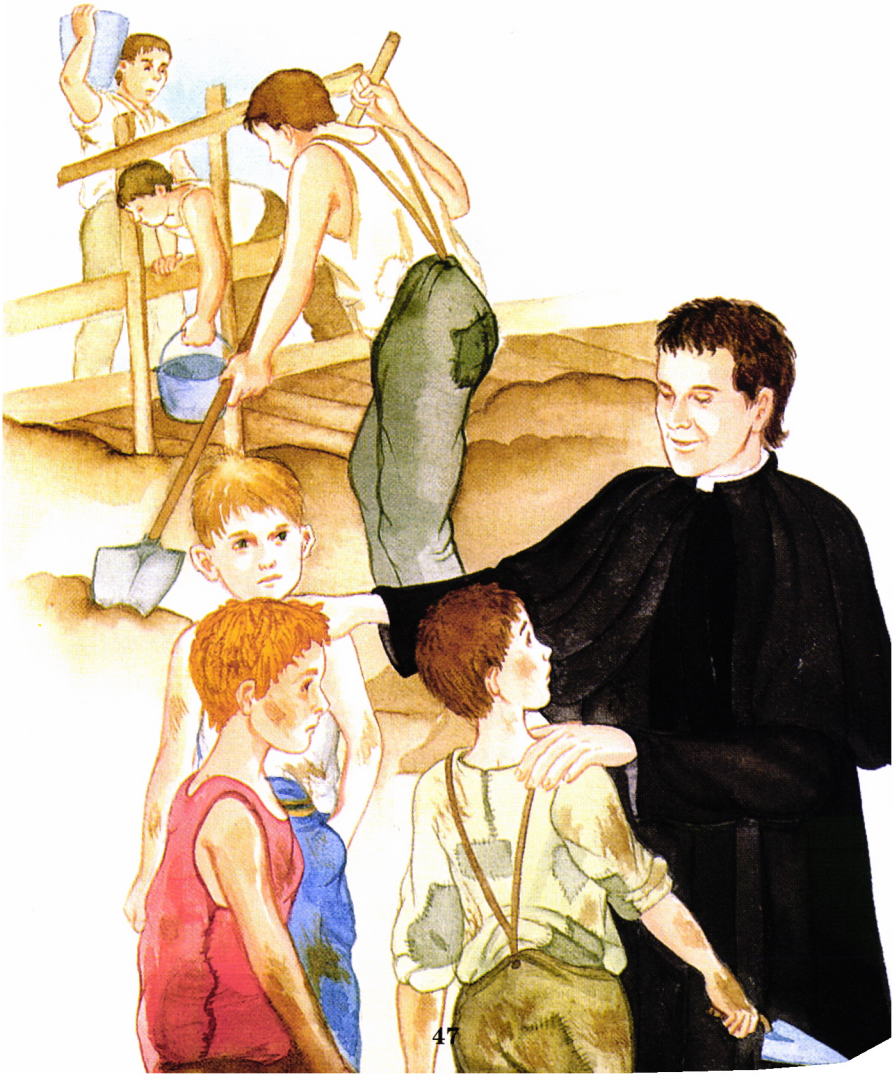

Wat de jongens aantrekt, is Don Bosco's hartelijke goedheid en vreugde. Ze mogen het wel dat Don Bosco hen na het spel, de zang en de wandelingen ook leert lezen en schrijven, bidden en biechten. Zelfs als hij hen over God vertelt, doet hij het met veel humor:

- Wat zal het fijn zijn als wij allen samen in de hemel zijn.
- Daar komen wij nooit in!
- Komaan nu! Denk je dat God de hemel geschapen heeft om hem leeg te laten staan? Allemaal zullen we elkaar daar weerzien. Dan houden we daar een mooi feest!

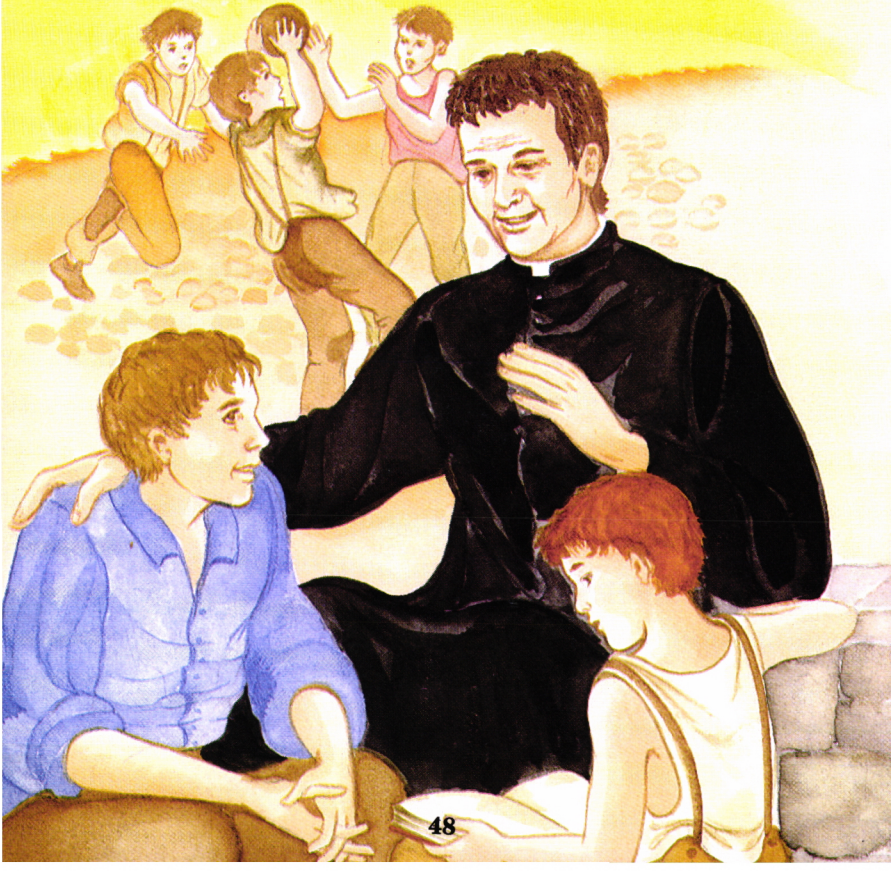

Soms stelt Don Bosco hen voor een raadsel.
- Heb je dat gezien, gisterenavond? Er was te weinig brood voor het avondmaal.
- En onvoldoende kastanjes! Don Bosco begon maar uit te delen, en toch was zijn korf niet leeg. Hoe doet hij dat?
- Ik hoorde vertellen dat hij al zieken heeft genezen!
- Hij slooft zich nogal uit voor ons. Vannacht schoot ik wakker, en hij was nog aan het werk. Hij was een paar versleten broeken aan het herstellen.
- Hij houdt echt van ons. Hij doet niet alsof!

Dat hij het voor zijn straatjongens opneemt en hen helpt, zoveel hij kan, wordt Don Bosco soms kwalijk genomen.
Stilaan krijgt hij vijanden: de overheid van de stad houdt hem nauwlettend in de gaten, en ook enkele priesters verklaren hem gek. Men poogt hem te vergiftigen, men beraamt plannen om hem te doden, maar hij weet aan alle valse listen te ontkomen met de hulp van zijn jongens en dank zij de bescherming van een grijze wolfshond, die plots opduikt en hem verscheidene keren op wonderlijke wijze het leven redt.

Hij is zo bedrijvig in de weer voor zijn jongens, dat hij op een dag zwaar ziek wordt. Hij is totaal uitgeput en hangt een week lang tussen leven en dood. De jongens zijn radeloos, lopen af en aan, lossen elkaar af - dag en nacht - om voor zijn genezing te bidden. Na vele dagen van angst komt hij erdoor: hij is gered! Als hij op het speelplein verschijnt, leunend op een stok, krijgt hij een uitbundig onthaal. "Ik heb mijn leven aan jullie te danken!", stamelt hij, "Ik zal het voortaan volledig aan jullie besteden".

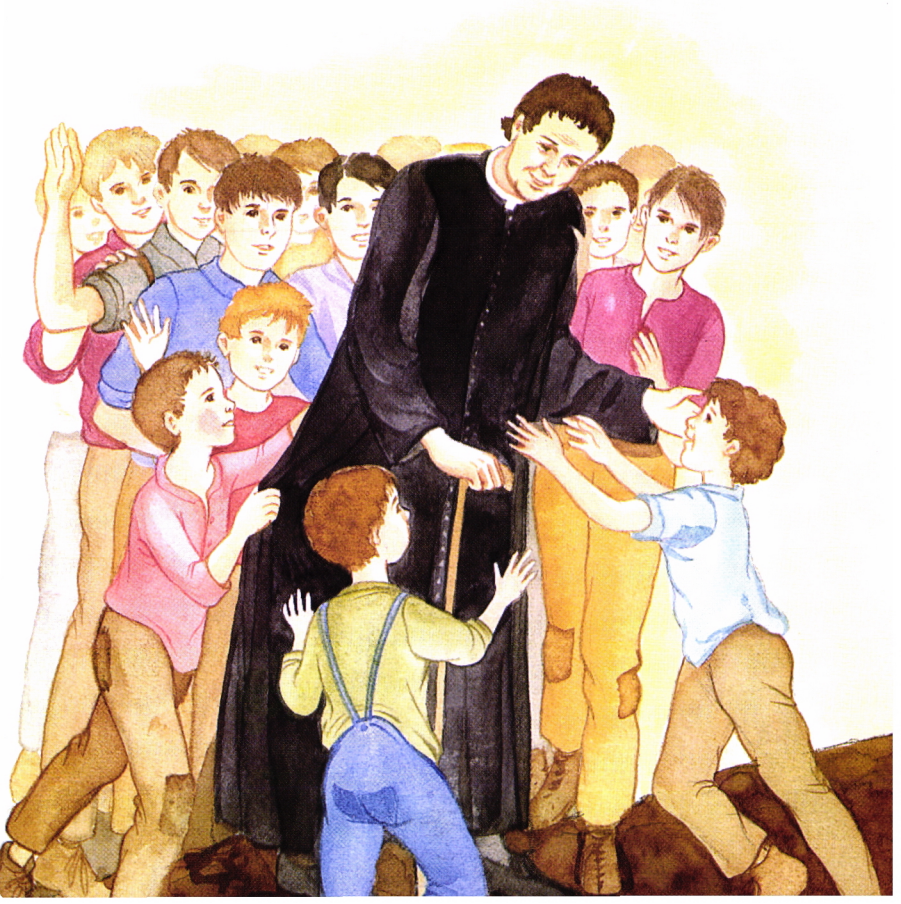

Don Bosco gaat een paar weken op herstelverlof bij zijn moeder Margaretha. Hij smeedt nog grotere plannen om al de jongeren, die de Heer hem heeft toevertrouwd, te helpen. Hij vraagt zijn moeder of ze wil meewerken. Ze verlaat Becchi voor Turijn. Don Bosco droomt ervan huizen te openen voor al die verlaten jongens, met klassen en praktijklokalen. Hij wil leerkrachten aanwerven, kerken bouwen en nog andere priesters naast zich hebben. Hij heeft handen te weinig.

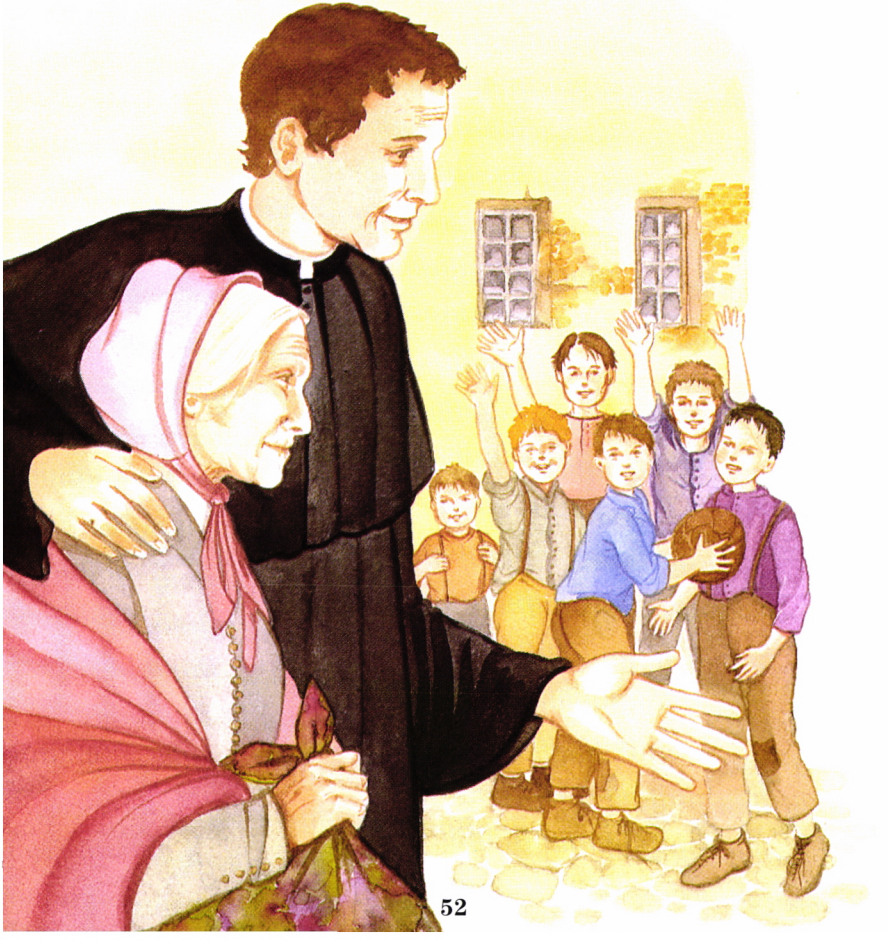

Op 26 januari 1854 - hij is ruim 12 jaar voor zijn jongens in de weer - brengt hij een paar van de oudste kerels op zijn kamer bijeen.
- Beste vrienden, duizenden arme kinderen wachten op ons. Onze Moeder, Maria, zal ons daarbij helpen. We zullen vele huizen openen voor jongeren, kerken bouwen en scholen... zelfs in andere landen!
Wat overdonderd kijken zijn jongens hem aan.
- En we zullen één grote familie vormen. Priesters en leken samen. We zullen de naam 'Salesianen' dragen, als herinnering aan de zachtaardige, goede heilige Franciscus van Sales.

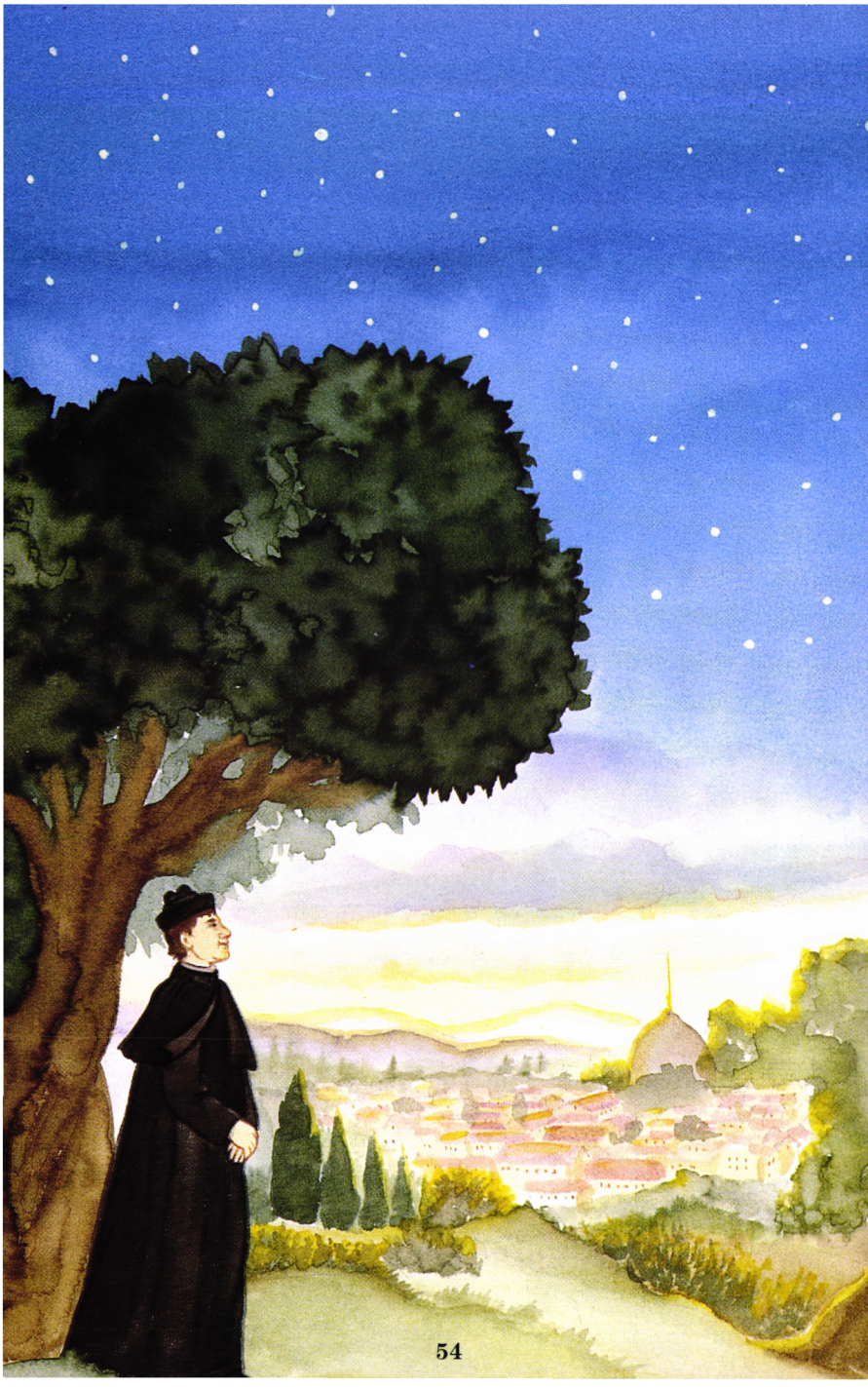

1855. Het is een feestdag en Don Bosco heeft aan zijn jongens gevraagd om op een klein briefje het geschenk te schrijven dat ze verlangen. Eén van hen, Dominiek Savio, heeft aan Don Bosco gevraagd: "Help me om heilig te worden".
Don Bosco geeft hem een receptje om heilig te worden: "Vooreerst: blij zijn. Ten tweede: goed je plichten vervullen op school, en als christen. Ten derde: goed zijn voor de anderen".

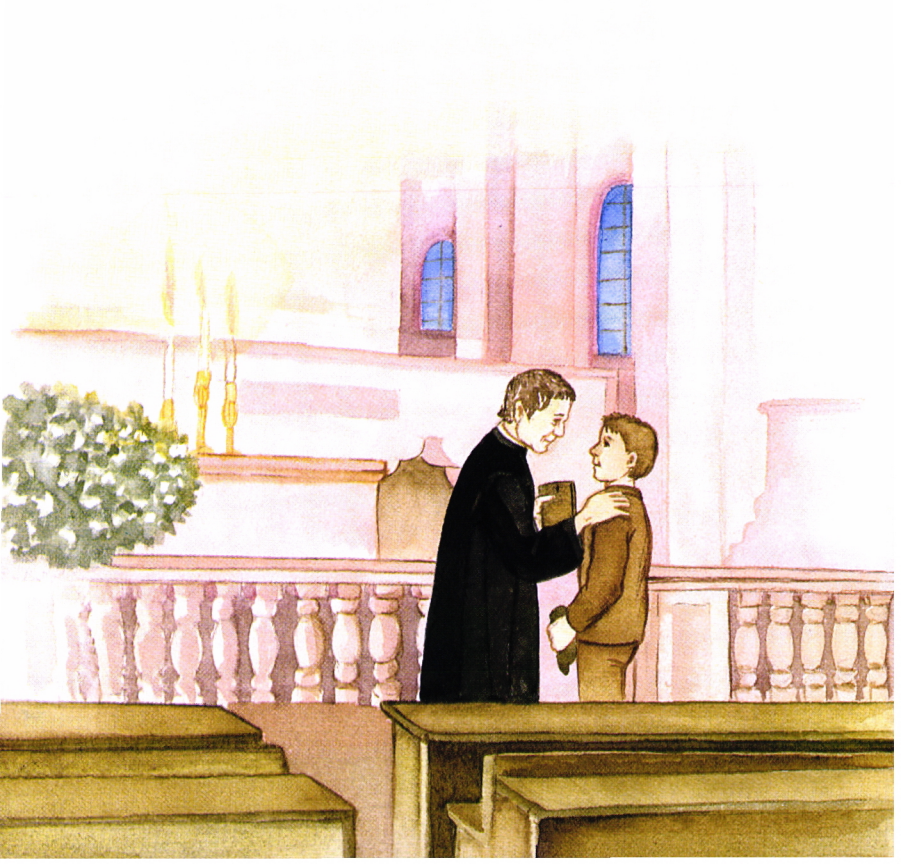

Dominiek gaat aan de slag.
- Kom, jongens, we moeten Don Bosco helpen. We zullen elk zorg dragen voor een andere jongen die alleen staat, of die het moeilijk heeft.
- Een goed idee!
- We zijn de apostelen van de vreugde en de vrede! Laten we een groepje vormen: "De vereniging van Maria, Onbevlekt".
Helaas, Dominiek kan zijn plan alleen maar opstarten. Hij wordt ernstig ziek, en sterft op 9 maart 1857. Hij werd later heilig verklaard: de eerste heilige van 15 jaar.

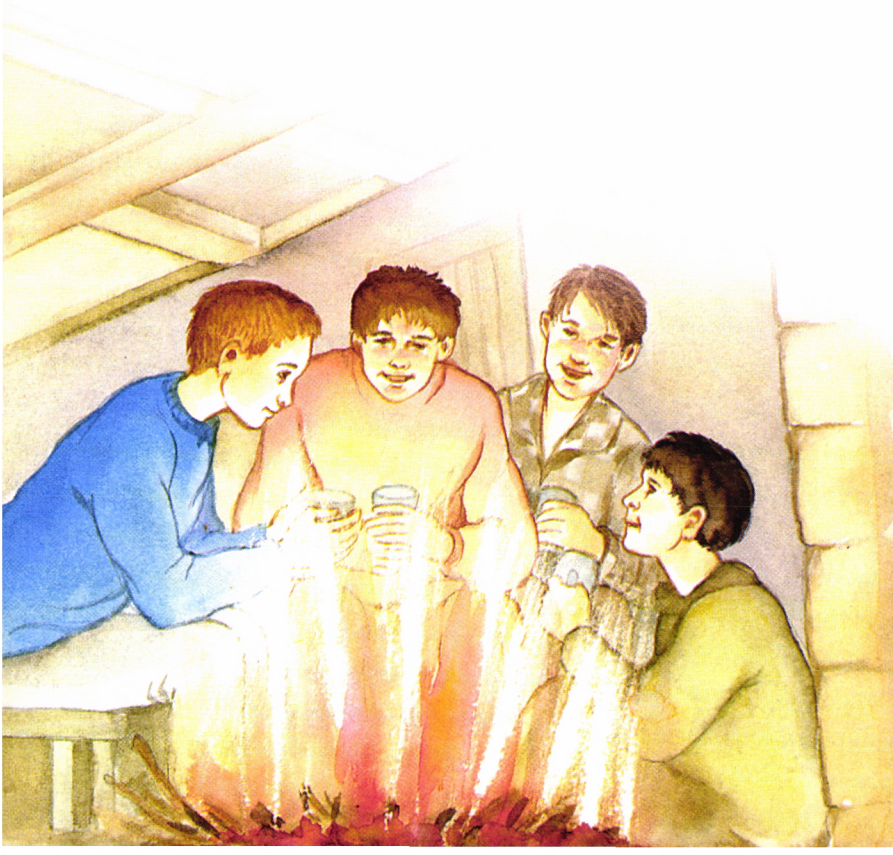

Van overal begint men een beroep te doen op Don Bosco. Ministers en bisschoppen, mensen van adel of uit het gewone volk, jong en oud, ja, zelfs de paus: allen willen hem ontmoeten of spreken. Elke morgen ontvangt hij talrijke mensen, die om raad komen, willen biechten, hulp vragen voor henzelf of hun kinderen, of die door Don Bosco willen gezegend worden.

Zijn werk groeit. De eerste kerk is al vlug te klein geworden.

- We zullen een groot heiligdom oprichten en toewijden aan Maria, Hulp van de Christenen.
- Daar hebben we toch geen geld voor, Don Bosco!
- Zoals voorheen zal Maria zelf ons het geld aanbrengen. Elke steen van de basiliek zal een zegen van Maria zijn!

In 1868 is de grote kerk gereed. Bij de inwijding zijn 1200 jongeren aanwezig. De gedurfde voorspelling van Don Bosco is uitgekomen!

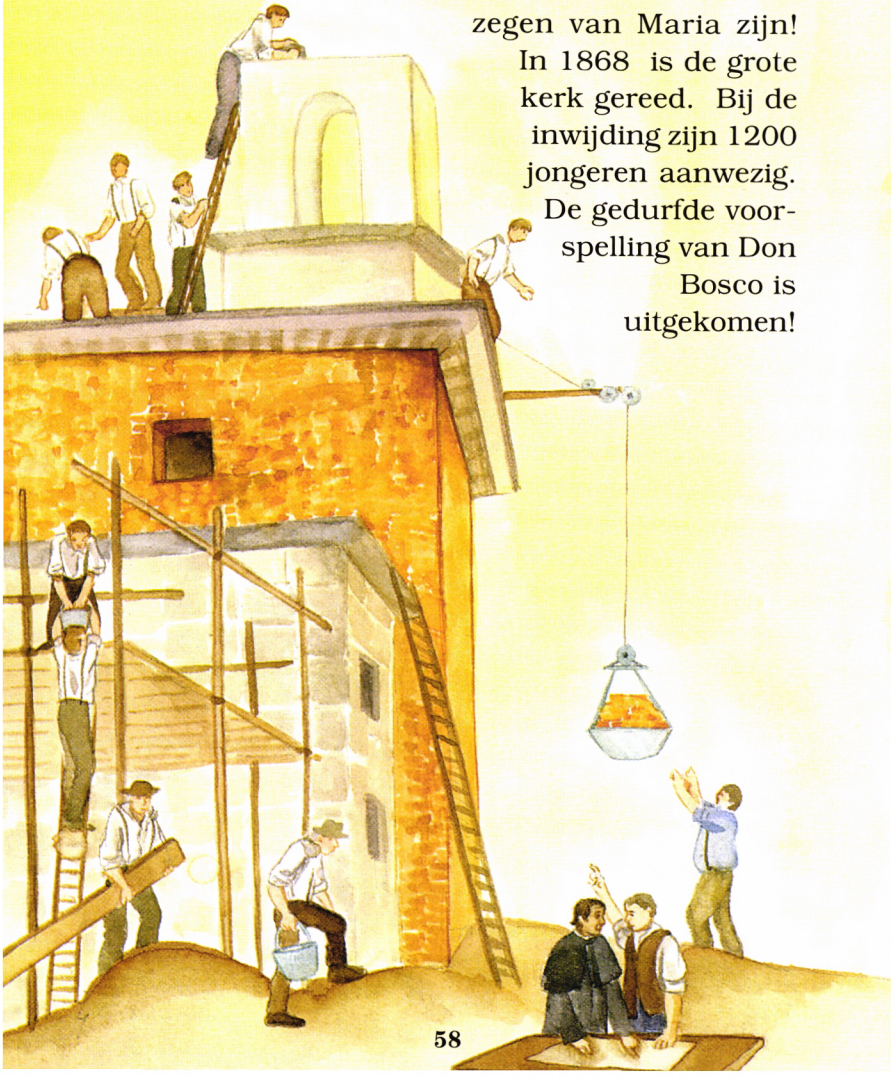

In het dorpje Mornese maakt Don Bosco eens kennis met een groepje jonge vrouwen, die onder leiding van Maria Mazzarello voor kinderen zorgen. Hij moedigt hen aan om voor arme, kansloze meisjes hetzelfde te verrichten als wat de Salesianen voor jongens doen. Hij steunt en begeleidt hen: "Leef altijd in Gods aanwezigheid, wees zacht, geduldig en liefdevol; laat uw meisjes op een eenvoudige en spontane wijze Gods liefde ontdekken".
Zo ontstaan de 'Dochters van Maria, Hulp van de Christenen'; men noemt ze ook wel: 'Zusters van Don Bosco'.

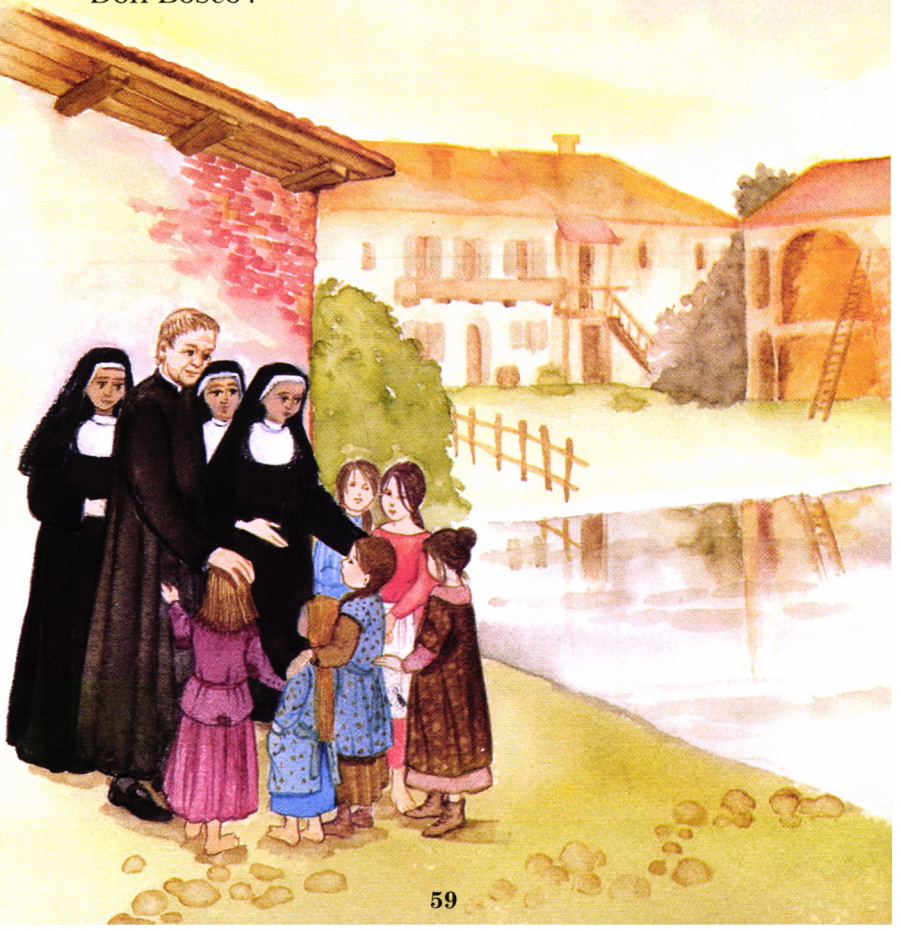

Don Bosco stuurde medebroeders en zusters naar Argentinië, om er te zorgen voor Italiaanse inwijkelingen, en er de Indianen te evangeliseren die in deze eenzame streek van Patagonië leven. De eerste zending vertrekt eind 1875. Jaarlijks zullen er nieuwe volgen.

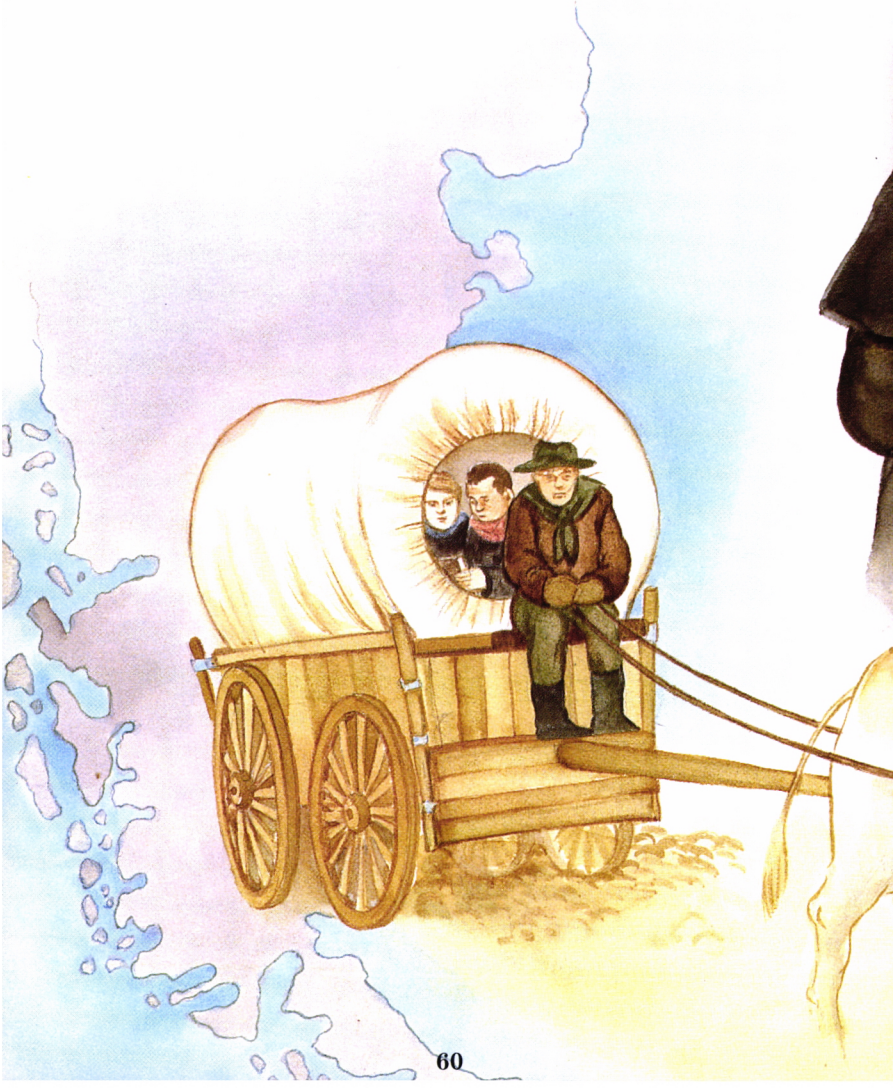

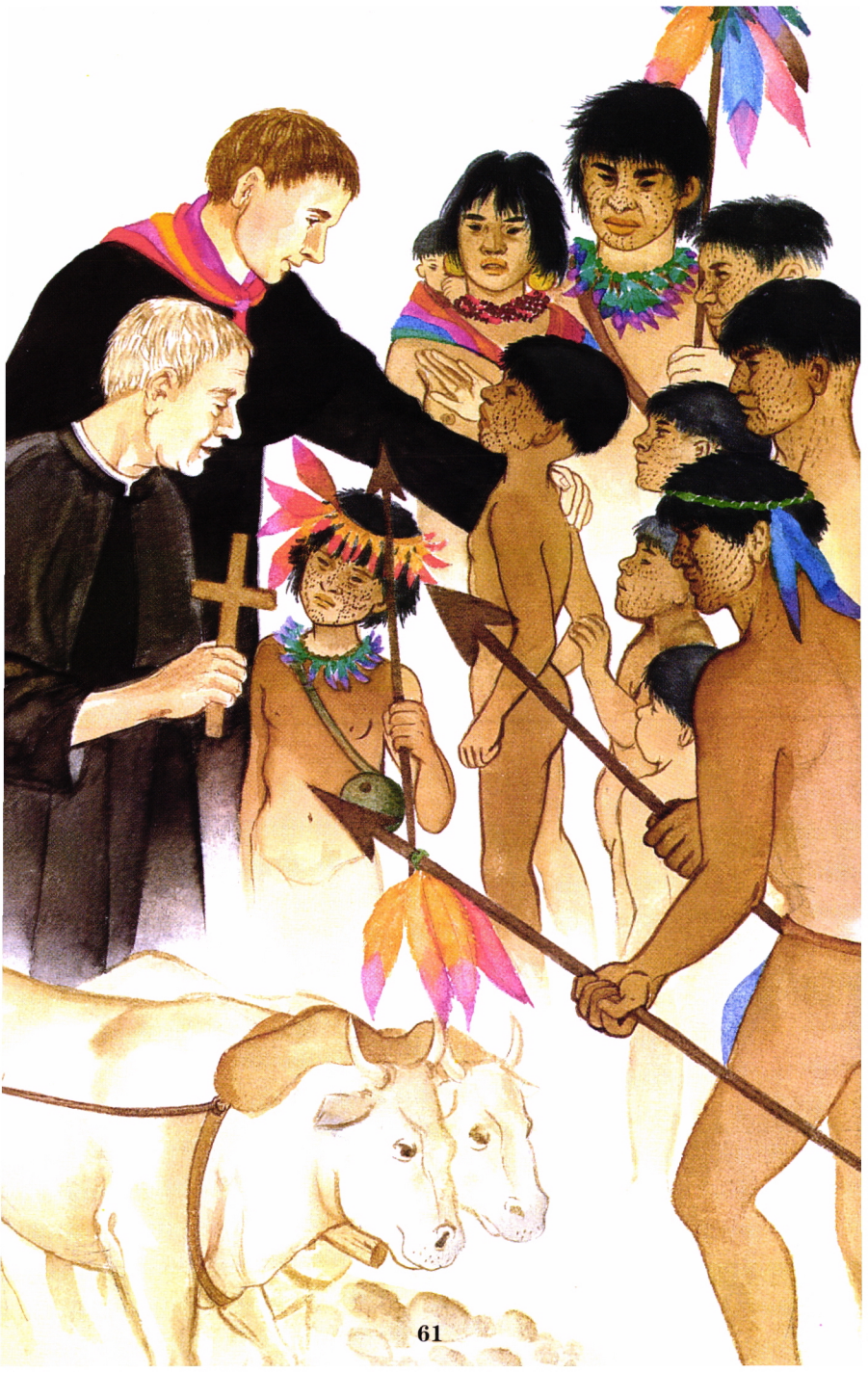

De Blijde Boodschap van Jezus kent geen grenzen. Heel de wereld verwacht de vreugdevolle boodschappers van Gods liefde.
Don Bosco was de man geworden, waarop zoveel kinderen en jongeren van alle leeftijden en werelddelen hartstochtelijk zaten te wachten!

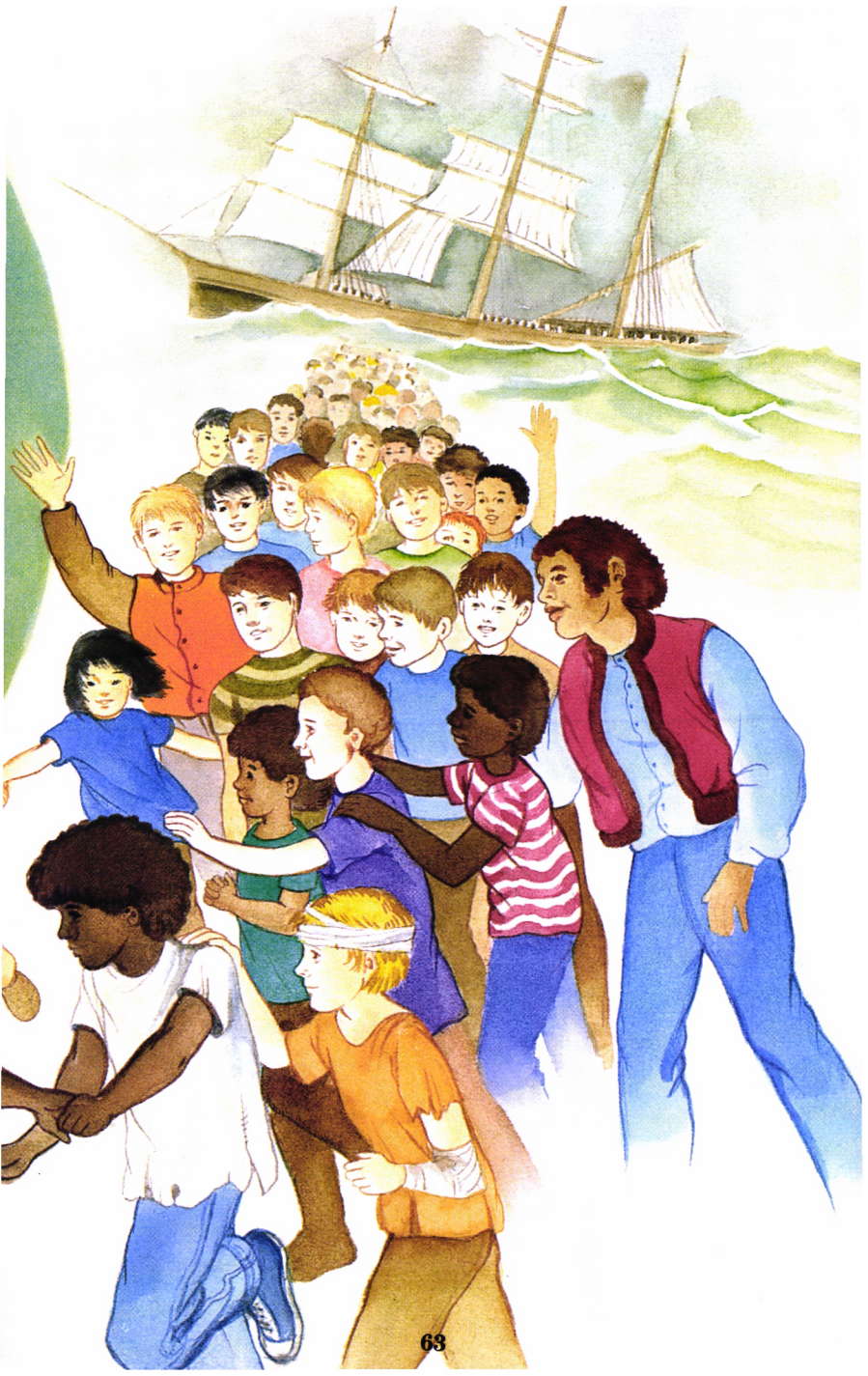

Don Bosco wordt wel ouder, maar bewaart een jeugdige, vurige geestdrift. Zijn antwoorden zitten vol humor. Iemand zag hem wandelen, moeizaam en gebogen, en wilde hem zijn hulp aanbieden. Don Bosco glimlachte liefdevol, en zei: "Goed, vergezel me even. We gaan naar het paradijs!"

- Mijn uur nadert stilaan... Het was echt de moeite om me zo uit te sloven voor de jongeren. Bemin elkaar als echte broers. En houd van deze kinderen, die de vreugde uitmaken van Jezus en Maria.
- Don Bosco, laten we nog eens het gebedje bidden dat je ons zo vaak liet herhalen: "Jezus, Maria en Jozef, ik bied u mijn hart, mijn ziel en heel mijn leven. Maak dat ik in uw aanwezigheid mag sterven".
- Zeg aan mijn jongens dat ik ze allen in het paradijs verwacht!

Zo sterft Don Bosco op 31 januari 1888.

Op Pasen 1934 wordt hij heilig verklaard en voorgedragen als model voor de opvoeders en als vader van de jeugd, vooral van hen die veel liefde moeten missen. Ruim 17.000 salesianen en evenveel zusters van Don Bosco zetten met de hulp van vele leken zijn werk verder.

Om Don Bosco's leven beter te begrijpen

Evangelie

Het woord betekent 'Goed Nieuws'. Het Goede Nieuws is Jezus zelf, die door zijn dood en verrijzenis ons heeft gered en ons God 'onze Vader' leert noemen.

Daarom noemen we de vier levensverhalen van Jezus' woorden en daden de 'evangelies' volgens Mattheus, Marcus, Lucas en Johannes.

Maria Onbevlekt Ontvangen, Maria Hulp der Christenen

De Kerk viert elk jaar, op 8 december, het feest van Maria, Onbevlekt Ontvangen, en herinnert zich daarbij dat Maria, de Moeder van Jezus, geboren is in volle gerichtheid en openheid op Gods liefde, volkomen vrij van zonde en niet geneigd naar het kwade.

Maria, Hulp van de Christenen, is een andere Mariatitel, die katholieken graag aan de maagd Maria toekennen, omdat ze Maria zien als een hulp tussen henzelf en God. Ze leggen hun noden aan haar voor, opdat zij ze aan God zou overmaken. En ze rekenen op haar gebed en liefde bij God.

Priesterwijding, seminarie

De priesterwijding is een sacrament waarbij een jonge man zich in dienst stelt van God. Gedurende minstens zes jaar wordt hij, samen met andere jongeren, in een seminarie ernstig op deze taak voorbereid. Eenmaal gewijd, wordt hij gezonden in dienst van andere mensen: om sacramenten te vieren en toe te dienen, zoals de Eucharistie en het sacrament van de Verzoening, om groepen christenen samen te brengen en te bemoedigen, hen het Woord Gods te verkondigen en te leren beleven, zodat zij zelf voor anderen getuigen worden van het Evangelie.

Kloosterling, religieus

Ook een religieus of kloosterling heeft besloten zijn hele leven in dienst te stellen van God en de medemensen. Door vrij te beslissen geen gezin te stichten, arm te leven en aan zijn oversten te gehoorzamen, getuigt hij of zij dat Gods liefde volstaat om als man of vrouw volkomen gelukkig te leven.

Koster, sacristie
De sacristie vormt een aparte plaats in het kerkgebouw. Alle voorwerpen en gewaden worden er bewaard die nodig zijn om eucharistie te vieren en de andere sacramenten toe te dienen. De priesters en misdienaars bereiden er zich op de viering voor. Men vindt er een voorraad kaarsen, hosties en wijn, de misboeken, de kelk en pateen (voor het brood), doeken, versieringen en gewaden in alle kleuren van het kerkelijk jaar. De koster is verantwoordelijk voor al deze zaken, en bereidt daarmee de diensten voor.

Oratorium
In Don Bosco's tijd was een oratorium een open centrum waar jongeren terecht konden. Een priester was er verantwoordelijk voor: hij animeerde de jongeren en gaf ze vorming door godsdienstonderricht en gebed. Don Bosco ging in zijn zorg nog verder, en verschafte ook kleding en voeding. Zo werd zijn oratorium stilaan een echt huis, waar men zich volop geborgen en aanvaard wist.

Droom
Iedereen droomt, maar slechts weinigen herinneren zich hun dromen. Gelukkig maar. Soms helpt zo'n droom om te begrijpen wat in de dagelijkse werkelijkheid gebeurt. Soms lijkt een droom een antwoord op een diepe

bekommernis die in de mens leeft. Het lijkt soms wel of God er zich van bedient om de mens iets duidelijk te maken, een verborgen toekomst te openbaren, of hem een zending toe te vertrouwen. Dat laatste heet een profetie. Reeds van jongsaf hechtte Jan Bosco grote waarde aan zijn dromen.

Salesiaanse familie

Reeds tijdens zijn leven wilden honderden mannen en vrouwen Don Bosco volgen in zijn avontuur ten dienste van kinderen en jongeren. Don Bosco stichtte daarom een grote familie van priesters en leken, mannelijke en vrouwelijke religieuzen. Bij zijn dood telde men reeds 64 huizen met salesianen, over zes landen verspreid. Vele honderden zusters leefden in ruim 50 huizen in Italië, Frankrijk en Zuid-Amerika.

Ontzettend veel leken stellen zich thans in dienst van Don Bosco's opvoedingswerk, dat wereldwijd nog steeds uitbreiding kent.

Het opvoedingswerk van deze grote Salesiaanse Familie blijft gericht op de opvoeding van de meest kansarme jongeren, maar staat eveneens open voor de nieuwste verwachtingen en noden van de jongeren in deze tijd.

Gebed

Don Bosco, mijn vriend,
ik bid u: help me om voluit te groeien
naar lichaam, geest en hart.

Het deed u erg pijn
toen u de ellende
van vele kinderen zag.
Help me om ook aandachtig te zijn
voor iedereen die lijdt,
voor wie alleen staat
of weinig bemind wordt.

U had veel vertrouwen in God,
in Jezus en Maria, zijn Moeder.
Ze hebben u de kracht en moed geschonken
om zoveel wonderen te verrichten.
Geef me ook veel vertrouwen
om van mijn leven
een prachtig avontuur te maken.

Om u te helpen deed u een beroep
op vele vrouwen en mannen.
Zo hebt u een grote familie gesticht
die jongeren op hun levenstocht begeleidt.
Ook ik wil uw vriend zijn
en met u wandelen
langs de paden van het evangelie.

Verantwoordelijke uitgever:

Piet Palmans
Don Bosco Centrale V.Z.W.
Fr. Gaystraat 129
1150 Brussel - België

Tel. (02)771 21 00
Fax: (02)772 66 86
E-mail: provincialaat@donbosco.be
Web-site: <www.donbosco.be>

Drukkerij

Editions du Signe
Rue Alfred Kastler 1
F - 67038 Strasbourg

Teksten

Carole Monmarché
met medewerking van
salesianen van Don Bosco

Vertaling

Dedapper Marc, sdb.

Illustraties

Augusta Curelli

Vormgeving

La 7e Heure ; Acco - Leuven

(C) Editions du Signe - 1998
D/1999/3995/1
ISBN 90-70956-01-2

Printed in Spain by Beta-Editorial S.A. - Barcelona